

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1997 - 1998 (*)

29 APRIL 1998

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de samengeordende wetten
betreffende de kinderbijslag van loon-
arbeiders en van het
koninklijk besluit van 28 november 1969 tot
uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot
herziening van de besluitwet van 28 december
1944 betreffende de maatschappelijke
zekerheid der arbeiders**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE
VOOR DE SOCIALE ZAKEN (1)

UITGEBRACHT DOOR
DE HEER LUC GOUTRY

- (1) Samenstelling van de commissie
Voorzitter : de heer Chevalier (P.)

A. — **Vaste leden**
C.V.P. Mevr. D'Hondt,
HH. Goutry, Lenssens, N.

P.S. Mevr. Burgeon,
HH. Delizée, Dighneef.
V.L.D. HH. Anthuenis, Chevalier,
Valkeniers.
S.P. HH. Bonte, Vermassen.

P.R.L.- H. Bacquelaïne,
F.D.F. Mevr. Herzet.
P.S.C. H. Jean Jacques Viseur.

VI. H. Van den Eynde.
Blok
Agalev/H. Wauters.
Ecolo

B. — **Plaatsvervangers**
C.V.P. H. Ansoms, Mevr. Creyf,
Mevr. van Kessel,
H. Vandeurzen,
Mevr. Van Haesendonck.
P.S. HH. Dufour, Harmegnies,
Moock, Moriau.
V.L.D. HH. Cortois, De Grauwe,
Van Aperen, Lano.
S.P. HH. Cuyt, Suykens,
Verstraeten.
P.R.L.- HH. D'hondt, Michel,
F.D.F. Wauthier.
P.S.C. Mevr. Cahay-André,
H. Fournaux.
VI. Mevr. Colen,
Blok H. Laeremans.
Agalev/HH. Detienne, Vanoost.
Ecolo

C. — **Niet-stemgerechtigd lid**
V.U. Mevr. Van de Castele

Zie:

- 568 - 95 / 96:

- N° 1 : Wetsvoorstel van Mevr. D'Hondt c.s.
- N°s 2 en 3 : Amendementen.

Zie ook :

- N° 5 : Tekst aangenomen door de commissie.

(*) Vierde zitting van de 49ste zittingsperiode

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1997 - 1998 (*)

29 AVRIL 1998

PROPOSITION DE LOI

**modifiant les lois coordonnées
relatives aux allocations familiales pour
travailleurs salariés ainsi que l'arrêté royal
du 28 novembre 1969 pris en exécution de la
loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du
28 décembre 1944 concernant la
sécurité sociale
des travailleurs**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES (1)

PAR
M. LUC GOUTRY

- (1) Composition de la commission
Président : M. Chevalier (P.)

A. — **Titulaires**
C.V.P. Mme D'Hondt,
MM. Goutry, Lenssens, N.

P.S. Mme Burgeon,
MM. Delizée, Dighneef.
V.L.D. MM. Anthuenis,
Chevalier, Valkeniers.
S.P. MM. Bonte, Vermassen.

P.R.L.- M. Bacquelaïne,
F.D.F. Mme Herzet.
P.S.C. M. Jean Jacques Viseur.

VI. M. Van den Eynde.
Blok
Agalev/M. Wauters
Ecolo

B. — **Suppléants**
C.V.P. M. Ansoms, Mme Creyf,
Mme van Kessel,
M. Vandeurzen,
Mme Van Haesendonck.
P.S. MM. Dufour, Harmegnies,
Moock, Moriau.
V.L.D. MM. Cortois, De Grauwe,
Van Aperen, Lano.
S.P. MM. Cuyt, Suykens,
Verstraeten.
P.R.L.- MM. D'hondt, Michel,
F.D.F. Wauthier.
P.S.C. Mme Cahay-André,
M. Fournaux.
VI. Mme Colen,
Blok M. Laeremans.
Agalev/MM. Detienne, Vanoost.
Ecolo

C. — **Membre sans voix délibérative :**
V.U. Mme Van de Castele

Voir:

- 568 - 95 / 96:

- N° 1 : Proposition de loi de Mme D'Hondt et consorts.
- N°s 2 et 3 : Amendements.

Voir aussi :

- N° 5 : Texte adopté par la commission.

(*) Quatrième session de la 49ème législature

DAMES EN HEREN,

Uw commissie heeft dit wetsvoorstel besproken tijdens haar vergaderingen van 10 en 17 juni 1997, 17 februari en 22 april 1998.

I. INLEIDING DOOR VAN DE HOOFDINDIENER VAN HET WETSVOORSTEL

1. Beschrijving van het systeem

Mevrouw D'Hondt herinnert eraan dat het grootste deel van de ontvangsten van de kinderbijslagregeling voor werknemers afkomstig is van de werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid.

Tot 1995 bedroeg de werkgeversbijdrage voor de kinderbijslagsector 7 % berekend op het brutoloon van de werknemer.

Vanaf 1995 is het globaal beheer binnen de sociale zekerheid voor werknemers van kracht en is de bijdrage voor de kinderbijslag geïntegreerd in de algemene werkgeversbijdrage.

Krachtens de artikelen 77 en volgende van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders is de werkgever «hoofdelijke bijdragen» verschuldigd voor elke persoon die voor hem werkt met een dienstencontract en die niet onderworpen is aan de regelingen voor de sociale zekerheid van de werknemers (wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders), de mijnwerkers en de zeelieden, maar wel aan de voormelde samengeordende wetten van 19 december 1939.

In juni 1995 was het systeem van hoofdelijke bijdragen van toepassing op 52 341 werknemers. Daarvan werkten er 41.290 of 78,89 % bij de NMBS; de overige zijn in dienst van een twintigtal andere instellingen. Het zijn vooral leden van het academisch personeel van de vrije universiteiten, personeelsleden van de Vlaamse en Waalse maatschappijen voor waterdistributie en van de Dienst voor binnenscheepvaart, alsmede vastbenoemde personeelsleden van de VRT en de RTBF.

In 1996 zijn voor meer dan 51.000 werknemers hoofdelijke bijdragen betaald.

De wet van 29 april 1996 houdende sociale bepalingen heeft de invoering van een aanvullend recht op kinderbijslag voor vervroegd gepensioneerden van de NMBS en de RTBF in de voormelde samengeordende wetten van 19 december 1939 ingeschreven. Dit recht kan in de toekomst uitgebreid worden tot andere categorieën. De financiering van dit recht gebeurt eveneens via hoofdelijke bijdragen.

Het geheel van werkgeversbijdragen en hoofdelijke bijdragen vormt samen de «nationale verdeling».

MESDAMES, MESSIEURS,

Votre commission a examiné la présente proposition de loi au cours de ses réunions des 10 et 17 juin 1997, 17 février et 22 avril 1998.

I.- EXPOSE INTRODUCTIF DE L'AUTEUR PRINCIPAL DE LA PROPOSITION

1. Description du système

Mme D'Hondt rappelle que l'essentiel des recettes du régime des allocations familiales pour travailleurs salariés provient des cotisations patronales de sécurité sociale.

Jusqu'en 1995, la cotisation patronale destinée au secteur des allocations familiales était de 7 % de la rémunération brute du travailleur.

Depuis 1995, la sécurité sociale des travailleurs salariés est gérée de manière globale et la cotisation destinée au régime des allocations familiales est intégrée dans la cotisation patronale globale.

En vertu des articles 77 et suivants des lois coordonnées du 19 décembre 1939 relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, des «cotisations capitatives» doivent être versées

par l'employeur (par journée ou mois de travail) pour chaque personne qu'il occupe en vertu d'un contrat de louage de services, non assujettie aux régimes de sécurité sociale des travailleurs salariés (loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs), des ouvriers mineurs et des marins de la marine marchande mais soumise en revanche aux lois coordonnées du 19 décembre 1939 précitées.

En juin 1995, le système des cotisations capitatives s'appliquait à 52.341 travailleurs; 41.290 d'entre eux, soit 78,89 %, étant membres du personnel de la SNCB. Les autres travailleurs sont occupés par une vingtaine d'autres institutions. Il s'agit essentiellement de membres du personnel académique des universités libres, de membres du personnel des sociétés wallonne et flamande de distribution d'eau, ainsi que du service de la navigation et de membres du personnel, nommés à titre définitif, de la RTBF et de la VRT.

En 1996, des cotisations capitatives ont été payées pour plus de 51.000 travailleurs.

La loi du 29 avril 1996 portant des dispositions sociales a inscrit dans les lois coordonnées du 19 décembre 1939 précitées un droit supplémentaire aux allocations familiales pour les travailleurs salariés qui bénéficient d'une pension anticipée à la charge de la SNCB et de la RTBF. Ce droit peut être étendu à d'autres catégories de travailleurs. Le financement de ce droit est également assuré par les cotisations capitatives.

L'ensemble des cotisations patronales et des cotisations capitatives constitue la «répartition nationale».

Het bedrag van de hoofdelijke bijdragen kan worden gewijzigd telkens als de gemiddelde SZ-bijdrage verandert.

Die gemiddelde SZ-bijdrage wordt berekend door het bedrag van de werkgeversbijdragen voor de kinderbijslagsector te delen door het aantal werknemers.

2. De knelpunten

De aanpassing van het bedrag van de hoofdelijke bijdragen is noodzakelijk opdat de hoofdelijke bijdrage «gelijke tred» zou houden met de gemiddelde SZ-bijdrage.

Reeds jaar en dag hinkt de hoofdelijke bijdrage echter achterop. Indien de werknemers voor wie nu hoofdelijke bijdragen betaald worden, zouden onderworpen worden aan de normale bijdrage van 7 % op het loon (op basis van de geraamde loonmassa voor het jaar 1994 voor de werknemers onderworpen aan de hoofdelijke bijdragen), dan zou de gemiddelde maandelijkse bijdrage 5.925 frank bedragen.

Sinds 1 mei 1995 bedraagt de hoofdelijke bijdrage 4.929 frank (er is dus een verschil van ongeveer 1000 frank per maand).

Het verschil tussen de toepassing van de SZ-bijdrage op de loonmassa van de niet-onderworpen werknemers en de opbrengst van de werkelijk betaalde hoofdelijke bijdragen kan geraamd worden op 740.187.520 frank (dat wil zeggen 23,42 %) voor 1994 en op 637 miljoen voor 1996.

De hoofdelijke bijdragen volstaan niet om de kinderbijslag voor de betrokken groep van werknemers te financieren.

Zo werd voor 1994 een bedrag van 3.160.731.778 frank aan hoofdelijke bijdragen ontvangen en werd aan de betrokken werknemers een bedrag van 3.572.795.303 frank aan kinderbijslagen betaald.

Voor 1996 zijn die bedragen respectievelijk 3.128 en 3.600 miljoen.

Dit betekent dat respectievelijk 412.063.525 frank en 468.000.000 frank niet gedekt werden door de betaalde hoofdelijke bijdragen. Dit «tekort» moet gedekt worden door de werkgeversbijdragen voor de werknemers die aan de sociale zekerheid onderworpen zijn.

Dit «tekort» heeft veel te maken met :

a) De samenstelling van de populatie van werknemers onderworpen aan de sociale zekerheid die verschilt van deze onderworpen aan de hoofdelijke bijdragen :

— bij de werknemers onderworpen aan de sociale zekerheid zijn er veel deeltijds werkenden en veel vrouwen met gemiddeld een lager loon;

— de meerderheid van de werknemers onderworpen aan de hoofdelijke bijdragen zijn mannen.

Le montant des cotisations capitatives peut être modifié chaque fois que la moyenne des cotisations de sécurité sociale varie.

Cette moyenne s'obtient en divisant le montant des cotisations patronales destinées au secteur des allocations familiales par le nombre de travailleurs.

2. Problèmes posés

L'adaptation du montant des cotisations capitatives est nécessaire pour maintenir le parallélisme entre l'évolution du montant de ces cotisations et l'évolution du taux moyen des cotisations de sécurité sociale.

Or, la cotisation capacitive est depuis longtemps inférieure à la moyenne des cotisations de sécurité sociale. Si les travailleurs salariés pour qui des cotisations capitatives sont payées actuellement étaient assujettis à la cotisation normale de 7 % sur la rémunération (sur la base de la masse salariale estimée pour l'année 1994 pour les travailleurs assujettis aux cotisations capitatives), la cotisation mensuelle moyenne s'élèverait à 5.925 francs.

Cette cotisation s'élève toutefois à 4929 francs depuis le 1er mai 1995 (il y a donc une différence de quelque 1000 francs par mois).

La différence entre l'application de la cotisation sociale sur la masse salariale des travailleurs non assujettis et le produit des cotisations capitatives effectivement payées peut être évaluée à 740.187.520 francs pour 1994 (soit 23,42 %) et à 637 millions de francs pour 1996.

D'autre part, les cotisations capitatives ne suffisent pas pour assurer le financement des allocations familiales pour la catégorie considérée de travailleurs.

C'est ainsi que pour 1994, un montant de 3.160.731.778 francs a été perçu à titre de cotisations capitatives, tandis que le montant des allocations familiales versées aux travailleurs concernés s'est élevé à 3.572.795.303 francs.

Pour 1996, ces montants étaient respectivement de 3.128 et de 3.600 millions.

Cela signifie que, respectivement, 41.063.525 francs et 468 millions de francs n'ont pas été couverts par les cotisations capitatives versées. Ce «déficit» doit être compensé par les cotisations patronales payées pour les travailleurs assujettis à la sécurité sociale.

Ce «déficit» résulte en grande partie :

a) de la composition du groupe des travailleurs salariés, qui diffère de celle du groupe des travailleurs assujettis aux cotisations capitatives :

— il y a, parmi les travailleurs salariés soumis à la sécurité sociale, de nombreuses personnes qui travaillent à temps partiel ainsi que de nombreuses femmes dont la rémunération moyenne est moins élevée ;

— la plupart des travailleurs salariés assujettis aux cotisations capitatives sont des hommes;

Een aantal van deze werknemers zijn lid van het onderwijzend personeel van de universiteiten.

Dit heeft tot gevolg dat de loonmassa van werknemers onderworpen aan de hoofdelijke bijdragen gemiddeld hoger is dan die van de werknemers onderworpen aan de sociale zekerheid. Voor deze categorie van werknemers een lagere bijdrage voor de financiering van het stelsel van de kinderbijslag vragen staat dus haaks op het solidariteitsbeginsel.

b) Een andere sociale samenstelling van de groep van werknemers onderworpen aan de hoofdelijke bijdragen :

— meer gezinnen met kinderen (in 1993 was 45 % van de werknemers onderworpen aan de normale sociale zekerheidsbijdragen rechthebbend op gezinsbijslag; bij de NMBS is in juni 1995 62,7 % van de werknemers rechthebbend);

— gezinnen met een groter aantal kinderen (de bijslagtrekkenden van de NMBS hadden in december 1994 gemiddeld 1,81 kind tegen slechts 1,76 in het geheel van het stelsel).

c) De achterstand waarmee de hoofdelijke bijdragen in het verleden aangepast zijn.

Derhalve werd het bedrag van de hoofdelijke bijdragen de jongste jaren aangepast wanneer het verschil tussen dat bedrag en de opbrengst van de gewone bijdragen voor de sociale zekerheid te groot was. Twee koninklijke besluiten van 1993 en 1995 hebben aldus de mogelijkheid geboden de hoofdelijke bijdragen aan te passen met terugwerkende kracht. Het koninklijk besluit van 1993 werd echter vernietigd door de Raad van State, waardoor 600 miljoen frank aan ontvangsten inzake sociale zekerheid verloren zijn gegaan.

Als gevolg van de invoering van het algemeen beheer van de sociale zekerheid op 1 januari 1995 kan het bedrag van de hoofdelijke bijdragen wettelijk echter niet meer worden aangepast.

3. De voorgestelde oplossing

Er is geen objectieve grond meer voor de historische redenen die toentertijd de invoering van de bijzondere regeling van de hoofdelijke bijdragen hebben gerechtvaardigd. Bovendien staat die regeling wegens de voormelde redenen haaks op de beginselen van verzekering en solidariteit, die de grondslag vormen van ons stelsel van sociale zekerheid.

Die regeling moet dus worden afgeschaft. Het beheerscomité van de Rijksdienst voor kinderbijslag voor werknemers heeft dat meermaals voorgesteld aan de opeenvolgende ministers die bevoegd waren voor Sociale Zaken.

Un certain nombre d'entre eux sont membres du personnel enseignant des universités.

Il en résulte que la masse salariale des travailleurs assujettis aux cotisations capitatives est en moyenne supérieure à celle des travailleurs assujettis à la sécurité sociale. Demander, pour cette catégorie de travailleurs, une cotisation inférieure pour le financement du régime des allocations familiales va donc tout à fait à l'encontre du principe de la solidarité;

b) de la différence quant à la composition sociale du groupe des travailleurs assujettis aux cotisations capitatives :

— plus de ménages ayant des enfants (en 1993, 45 % des travailleurs pour lesquels étaient versées des cotisations ordinaires de sécurité sociale avaient droit aux allocations familiales ; en ce qui concerne la SNCB, 62,7 % des travailleurs bénéficiaient d'allocations familiales en juin 1995) ;

— ménages ayant un nombre plus élevé d'enfants (les travailleurs de la SNCB bénéficiant d'allocations familiales avaient, en décembre 1994, en moyenne 1,81 enfant, contre seulement 1,76 pour l'ensemble du régime) ;

c) du retard avec lequel les cotisations capitatives ont été adaptées par le passé.

Dès lors, au cours de ces dernières années, le montant des cotisations capitatives a été adapté lorsque la différence entre ce montant et le produit des cotisations ordinaires de sécurité sociale était trop importante. Ainsi, deux arrêtés royaux de 1993 et 1995 ont permis l'adaptation des cotisations capitatives avec effet rétroactif; bien que l'arrêté royal de 1993 ait été annulé par le Conseil d'Etat, avec pour résultat un manque à gagner de 600 millions de francs en termes de recettes de sécurité sociale.

A la suite de l'instauration, au 1er janvier 1995, de la gestion globale de la sécurité sociale le montant des cotisations capitatives ne peut toutefois légalement plus être adapté.

3. Solution proposée

Les raisons historiques, ayant en leur temps motivé l'instauration du système spécifique de cotisations capitatives, n'ont plus de fondement objectif. En outre, pour les motifs énoncés ci-dessus, ce système constitue la négation des principes d'assurance et de solidarité, à la base de notre système de sécurité sociale.

La suppression de ce système est donc indiquée, ainsi que le Comité de gestion de l'Office national d'allocations familiales pour travailleurs salariés l'a maintes fois proposé aux différents ministres successifs ayant les Affaires sociales dans leurs attributions.

II. ALGEMENE BESPREKING

1. Opmerkingen van de leden

Mevrouw Van de Castele heeft vragen over de differentiatie tussen de gewone regelingen voor sociale zekerheid en de bijzondere regeling van de hoofdelijke bijdragen (onder meer bij de NMBS) op het stuk van de bijdrageregeling voor de tak van de kinderbijslag.

Ze vraagt zich tevens af of het goedkeuren van de voorgestelde tekst niet zal leiden tot een stijging van de financiële bijdrage van de federale Staat of van de gemeenschappen (en zo ja, hoeveel die stijging zal bedragen), ten gunste van de NMBS dan wel de andere overheidsbedrijven (RTBF, VRT) waarop de regeling van de hoofdelijke bijdragen betrekking heeft.

De voorzitter sluit zich aan bij die tweede vraag. Zal de voorgestelde tekst meer in het bijzonder geen stijging met zich brengen van de financiële last van de Franse Gemeenschap (die terzake met problemen te kampen heeft) op het terrein van het onderwijs?

Voorts acht hij het niet aangewezen dat de werknemers bijdragen betalen voor het toekennen van kinderbijslag aan de leden van het onderwijzend personeel van de universiteiten.

De heer Wauters kan instemmen met de voorgestelde tekst omdat deze een van zijn eigen doelstellingen nastreeft, te weten een uniformering en een nivellering van de bijdragen voor de sociale zekerheid. Hij kan het er echter niet over eens zijn dat het solidariteitsbeginsel als hoofdargument wordt aangevoerd door de indiener van het wetsvoorstel.

Bovendien zal de goedkeuring van de voorgestelde tekst heel waarschijnlijk bijkomende lasten met zich brengen voor de gesubsidieerde sectoren, te weten de autonome overheidsbedrijven, de instituten voor radio- en televisieomroep en het onderwijs. Er zal aan de subsidiërende overheid gevraagd worden die lasten voor haar rekening te nemen, wat zal leiden tot een gelijke stijging van de betrokken begrotingen.

De heer Delizée stelt vast dat de ter bespreking voorliggende tekst past in het kader van een uniformering en een gelijkschakeling tussen uiteenlopende personen en sectoren.

Men kan zich echter wel afvragen welke gevolgen de goedkeuring van de voorgestelde tekst zal hebben voor de begroting van de NMBS, rekening houdend met het plan «Horizon 2005» (sociaal meerjarenplan voor financieel evenwicht) dat die maatschappij na moeizaam sociaal overleg heeft gesloten (en waarbij heel wat op het spel staat inzake openbare dienstverlening en werkgelegenheid).

De heer Valkeniers is het eens met de strekking van de voorgestelde tekst. Hij is echter van oordeel dat de gelijktrekking inzake sociale zekerheid ook op

II DISCUSSION GENERALE

1. Interventions des membres

Mme Van de Castele s'interroge sur la différenciation entre les régimes ordinaires de sécurité sociale et le régime spécifique des cotisations capitatives (notamment dans le secteur de la SNCB), quant à la manière de cotiser pour la branche des allocations familiales.

Elle se demande en outre si l'adoption du texte proposé ne nécessitera pas un accroissement de l'intervention financière de l'Etat fédéral ou des Communautés (et dans l'affirmative, de quel ordre), respectivement en faveur de la SNCB ou des autres entreprises publiques (RTBF, VRT) concernées par le régime des cotisations capitatives.

Le président se rallie à cette deuxième question. Le texte proposé ne risque-t-il pas, en particulier, d'entraîner une aggravation des charges financières de la Communauté française (confrontée à des difficultés en la matière) dans le domaine de l'enseignement?

Il estime d'autre part qu'il ne paraît pas indiqué que les travailleurs salariés cotisent en vue de l'octroi d'allocations familiales aux membres du corps enseignant universitaire.

M. Wauters peut se rallier au texte proposé, dans la mesure où ce dernier poursuit un objectif qu'il partage, à savoir une uniformisation et une égalisation des cotisations de sécurité sociale. Il ne peut toutefois pas souscrire à ce que le principe de solidarité soit invoqué comme argument principal par l'auteur.

D'autre part, l'adoption du texte proposé entraînera plus que probablement des charges supplémentaires pour les secteurs subventionnés que constituent les entreprises publiques autonomes, les instituts de radio-télédiffusion et l'enseignement. La couverture de ces charges sera demandée à l'autorité subsidiaire, avec comme conséquence une augmentation, à due concurrence, des budgets concernés.

M. Delizée constate que le texte à l'examen s'inscrit dans le sens d'une uniformisation et d'une égalité entre diverses personnes et divers secteurs.

On peut toutefois s'interroger sur l'impact de l'adoption du texte proposé sur le budget de la SNCB, compte tenu du plan «horizon 2005» (plan social pluriannuel d'équilibre financier) conclu, après de difficiles négociations sociales, par cet organisme (ayant des enjeux importants en termes de service public et d'emploi).

M. Valkeniers souscrit à la *ratio legis* du texte proposé. Il considère néanmoins que l'égalisation en matière de sécurité sociale doit également avoir lieu

het stuk van de uitkeringen dient te geschieden. Aldus moet rekening worden gehouden met het feit dat de NMBS een voorkeurregeling heeft voor de uitkeringen inzake pensioen en ziektekostenverzekering.

2. Antwoorden van de minister van Sociale Zaken

De minister van Sociale Zaken stipt aan dat de RKW voor rekening van de gemeenschappen kinderbijslagen stort aan de leerkrachten die een loonsubsidie ontvangen ten laste van diezelfde gemeenschappen. Per behandeld dossier vergoeden die gemeenschappen de RKW. Dankzij de controle die de RKW bij de storting van de kinderbijslagen uitvoert, konden administratieve fouten die de gemeenschappen voorheen hadden gemaakt, worden rechtgezet. Het betrof grotendeels het reële aantal leerkrachten dat recht had op kinderbijslagen.

Voorts zou de voorgestelde tekst, indien hij wordt goedgekeurd, een wijzigingsparameter zijn voor het plan «Horizon 2005» dat de NMBS onlangs na sociaal overleg heeft opgesteld.

Uit een raadpleging van de gedelegeerd bestuurder van de NMBS blijkt wat volgt :

- het behoud van de voorheen geldende situatie wordt gunstiger geacht, aangezien zulks geen budgettaire gevolgen heeft;

- de autofinanciering, zoals die wordt toegepast door andere autonome overheidsbedrijven (zoals De Post en BELGACOM), zou voor de NMBS een jaarlijkse meeruitgave van 634 miljoen frank betekenen;

- het zou een goede zaak zijn indien de commissie de NMBS zou horen, gelet op de gevolgen van de voorgestelde tekst voor het plan «Horizon 2005»;

- indien de voorgestelde tekst wordt goedgekeurd, zal dat voor de NMBS een jaarlijkse meeruitgave inhouden van 977 miljoen frank.

De minister stipt tot slot aan dat wat de in de voorliggende tekst bedoelde gemeenschapsaangelegenheden betreft, het aangewezen zou zijn de gemeenschappen in te lichten, teneinde te voorkomen dat beroep wordt ingesteld bij het overlegcomité federale regering/gewest- en gemeenschapsregeringen.

3. Replieken

Mevrouw D'Hondt blijft bij de tekst die ze heeft voorgesteld, al verzet ze zich er niet tegen dat hij eventueel in opeenvolgende fasen in werking treedt.

De berekeningen van de NMBS tonen aan dat ongeacht het scenario waarvoor wordt gekozen, de verzekering van de sociale-zekerheidsrechten de NMBS in elk geval geld zal kosten.

De spreekster onderstreept voorts dat het geenszins haar bedoeling is het sociaal akkoord dat in moeilijke omstandigheden bij de NMBS werd bereikt, op de helling te zetten.

sur le plan des prestations offertes par celle-ci. Il faut ainsi tenir compte du fait que la SNCB connaît un régime préférentiel de prestations de pensions et d'assurance soins de santé.

2. Réponses de la ministre des Affaires sociales

La ministre des Affaires sociales signale que l'ONAFTS verse, pour le compte des Communautés, les allocations familiales aux membres du corps enseignant bénéficiant d'une subvention-traitement à charge de ces mêmes Communautés. Celles-ci rémunèrent, par dossier traité, l'ONAFTS. Le contrôle effectué par l'ONAFTS à l'occasion du versement des allocations familiales a permis de rectifier des erreurs administratives précédemment commises par les Communautés, portant essentiellement sur le nombre réel d'enseignants pouvant bénéficier d'allocations familiales.

D'autre part, l'adoption du texte proposé constituerait un paramètre modificatif du plan «horizon 2005» récemment conclu par la SNCB après des négociations sociales.

Suite à une consultation de l'administrateur délégué de la SNCB, il apparaît que :

- le maintien du *statu quo ante* est jugé le plus favorable, compte tenu de son absence d'impact budgétaire ;

- l'autofinancement, à l'instar de ce qui est effectué par d'autres entreprises publiques autonomes, comme la Poste et BELGACOM, entraînerait pour la SNCB une dépense supplémentaire annuelle de 634 millions de francs ;

- une audition de la SNCB par la commission serait souhaitable, compte tenu de l'impact du texte proposé sur le plan «horizon 2005» ;

- l'adoption du texte proposé génèrerait pour la SNCB une dépense supplémentaire annuelle de 977 millions de francs.

La ministre signale enfin qu'en ce qui concerne les matières communautaires visées par le texte à l'examen, il serait indiqué d'informer les Communautés, afin d'éviter un recours devant le Comité de concertation gouvernement fédéral-gouvernements de Communauté et de Région.

3. Répliques

Mme D'Hondt maintient son texte proposé, quitte à ce que son entrée en vigueur s'opère, le cas échéant, par phases successives.

Les calculs de la SNCB démontrent qu'en toute hypothèse, quel que soit le scénario choisi, l'assurance des droits en matière de sécurité sociale leur coûte.

L'oratrice souligne également qu'elle n'a nullement l'intention de remettre en cause l'accord social conclu, dans des circonstances difficiles, à la SNCB.

De spreekster heeft er tot slot geen bezwaar tegen dat bepaalde categorieën, in verhouding tot andere categorieën, meer moeten bijdragen tot het sociale-zekerheidsstelsel dan het hen oplevert; dat is een gevolg van het solidariteitsbeginsel.

*
* *

Tijdens de vergadering van 17 juni 1997 vraagt *de minister* dat de algemene bespreking opnieuw zou worden geopend, zodat ze de volgende elementen kan meedelen :

1° Bepaalde cijfers die in de toelichting van de voorgestelde tekst voorkomen, moeten bij de tijd worden gebracht.

Zo bedraagt de gemiddelde maandelijkse hoofdelijke bijdrage bijvoorbeeld 5027 frank (bedrag op 1 januari 1997); 59,35% van de werknemers van de NMBS ontvingen op 1 juni 1997 kinderbijslagen.

2° Sinds de voorgestelde tekst werd ingediend (op 3 mei 1996), werden wijzigingen aangebracht in de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders en in het koninklijk besluit van 28 november 1969 tot uitvoering van de wet van 27 juni 1969 tot herziening van de besluitwet van 28 december 1944 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders.

3° De RKW heeft opmerkingen geformuleerd met betrekking tot de gevolgen die het algemene beheer van de sociale zekerheid heeft voor de voorgestelde tekst (sinds dat algemene beheer van kracht is, kan men zich niet meer baseren op artikel 79, 3°, van de bovengenoemde samengeordende wetten van 19 december 1939; bijgevolg kan men momenteel op geen enkele wijze de werkgeversbijdragen bepalen die naar het stelsel gaan). De RKW merkt eveneens op dat de wetgevingstechnische aspecten bij de tijd moeten worden gebracht (en stelt voor artikel 19, 4°, van de hypotheekwet van 16 december 1851 te wijzigen).

De minister stipt voorts aan dat zij contact heeft opgenomen met de bevoegde ministers in de gewesten gemeenschapsregeringen en navraag heeft gedaan omtrent de gevolgen van de voorgestelde tekst voor bepaalde sectoren die door de gemeenschappen worden gesubsidieerd (universitair onderwijs, radio en televisie).

Tot op heden is alleen de gedelegeerd bestuurder van de VRT op dat verzoek ingegaan. Hij heeft gesteld dat indien de voorgestelde tekst wordt goedgekeurd, zulks voor de VRT een uitgave van 56 miljoen frank met zich zou brengen (dat bedrag komt nog bij de bezuiniging van 69 miljoen frank die de VRT in zijn begroting voor 1998 moet doorvoeren).

De heer Dighneef merkt op dat aangezien de goedkeuring van de voorgestelde tekst voor bepaalde in-

L'intervenante n'a enfin pas d'objection à ce que certaines catégories doivent, proportionnellement à d'autres, verser davantage au système de sécurité sociale qu'elles n'en bénéficient; c'est là une conséquence du principe de solidarité.

*
* *

Lors de la réunion du 17 juin 1997, *la ministre* sollicite une réouverture de la discussion générale afin de communiquer les éléments suivants :

1° Des actualisations doivent être apportées à certaines précisions chiffrées citées dans les développements du texte proposé:

Ainsi, à titre d'exemple, la cotisation capitalative mensuelle moyenne s'élève à 5027 francs (montant au 1/1/1997) ; 59,35 % des travailleurs de la SNCB bénéficient d'allocations familiales au 1/6/1997.

2° Depuis le dépôt du texte proposé (3/5/1996), des modifications ont été apportées aux lois coordonnées du 19 décembre 1939 relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés et à l'arrêté royal du 28 novembre 1969 pris en exécution de la loi du 27 juin 1969 révisant l'arrêté-loi du 28 décembre 1944 concernant la sécurité sociale des travailleurs.

3° Des observations sont formulées par l'ONAFTS en ce qui concerne l'incidence de la gestion globale de la sécurité sociale sur le texte proposé (on ne peut plus, depuis cette gestion, se baser sur l'article 79, 3° des lois coordonnées du 19 décembre 1939 précitées ; en conséquence de quoi, il n'existe actuellement aucune modalité pour déterminer les cotisations patronales attribuées au régime) et quant à la nécessité de l'actualiser sur le plan légistique (il est ainsi suggéré de modifier l'article 19, 4° de la loi hypothécaire du 16 décembre 1851).

La ministre indique par ailleurs qu'elle a pris contact avec les ministres compétents des gouvernements de Communauté et de Région afin de s'enquérir des conséquences du texte proposé sur certains secteurs subventionnés par les Communautés (enseignement universitaire, radio-télédiffusion).

A ce jour, seul l'administrateur délégué de la VRT a répondu à cette demande en signalant que l'adoption du texte proposé générerait pour cet Institut une dépense de 56 millions de francs (laquelle s'ajouterait aux 69 millions de francs d'économies que ce même Institut doit réaliser dans le cadre de son budget 1998).

M. Dighneef signale que dès lors que l'adoption du texte proposé entraînerait des problèmes budgétaires.

stellingen problemen zou veroorzaken, het aangewezen is dat de betrokken regeringen duidelijk zouden aangeven op welke manier die problemen opgelost kunnen worden.

De heer Vermassen is het als medeondertekenaar eens met de doelstellingen van de voorgestelde tekst. Het is inderdaad niet logisch dat de autonome overheidsbedrijven minder werkgeversbijdragen voor de sociale zekerheid moeten betalen dan de andere sectoren die aan de algemene sociale-zekerheidsstelsels onderworpen zijn.

Hij is zich evenwel bewust van de budgettaire problemen waarmee sommige van die autonome overheidsbedrijven, zoals de NMBS, af te rekenen hebben, alsook van de noodzaak de sociale akkoorden die in die bedrijven en in het bijzonder bij de NMBS werden gesloten, in acht te nemen.

Mevrouw D'Hondt verklaart op artikel 20 amendementen te zullen indienen, die strekken ertoe rekening te houden met de wetgevingstechnische gevolgen van de wet van 29 april 1996 houdende sociale bepalingen met betrekking tot artikel 155 van de bovengenoemde samengevoegde wetten van 19 december 1939.

Zij is eveneens bereid rekening te houden met de wetgevingstechnische opmerkingen van de RKW.

Voorts vraagt ze wat de precieze inhoud is van de opmerkingen ten gronde van de RKW en eventueel van de RSZ, meer in het bijzonder wat het algemene beheer van de sociale zekerheid betreft.

Zij stipt evenwel aan dat het algemene beheer geen wijzigingen heeft aangebracht aan de herverdeling, na inning, van bepaalde gedeelten van de sociale bijdragen ten gunste van de diverse onderdelen van het stelsel. Indien de voorgestelde tekst in opeenvolgende fasen in werking zou treden, zouden de gemeenschappen en de autonome federale overheidsbedrijven hun begrotingen voor 1998 en later met kennis van zaken kunnen opstellen.

Zij verwijst voor het overige naar haar hierboven opgenomen replieken en vraagt dat de bespreking van de voorgestelde tekst vóór het parlementair reces van juli 1997 zou worden voortgezet.

De heer Lenssens schaart zich achter dat verzoek.

Na een bespreking, waaraan *de heren Lenssens, Valkeniers, Vermassen en Dighneef, mevrouw D'Hondt, de minister van Sociale Zaken en de voorzitter* hebben deelgenomen, verwerpt de commissie dat verzoek met 4 tegen 4 stemmen en 5 onthoudingen.

*
* *

Tijdens de vergadering van 17 februari 1998 vraagt *mevrouw D'Hondt* de voortzetting van de bespreking omdat noch de koninklijke besluiten genomen tot uitvoering van de kaderwetten van 26 juli 1996, noch de wet van 22 februari 1998 houdende sociale bepa-

res pour certaines entités, il est souhaitable que les gouvernements concernés indiquent clairement la manière de les résoudre.

M. Vermassen souscrit, en tant que cosignataire, aux objectifs du texte proposé. Il n'est en effet pas logique que les entreprises publiques autonomes doivent verser moins de cotisations patronales de sécurité sociale que les autres secteurs assujettis au régime généraux de sécurité sociale.

Il est toutefois conscient des difficultés budgétaires auxquelles certaines de ces entreprises autonomes, comme la SNCB, sont confrontées ainsi que de la nécessité de respecter les accords sociaux conclus dans ces entreprises et en particulier à la SNCB.

Mme D'Hondt annonce le dépôt d'amendements afférents à l'article 20, ayant pour but de tenir compte de l'incidence législative de la loi du 29 avril 1996 portant des dispositions sociales sur l'article 155 des lois coordonnées du 19 décembre 1939 précitées.

Elle se déclare également disposée à tenir compte des observations d'ordre légistique formulées par l'ONAFTS.

Elle s'enquiert par ailleurs de la teneur précise des objections de fond émises par l'ONAFTS et éventuellement par l'ONSS, plus précisément quant à la gestion globale de la sécurité sociale.

Elle tient toutefois à signaler que la gestion globale n'a rien changé à la redistribution, après perception, de fractions déterminées des cotisations sociales aux différentes branches du régime.

Par ailleurs, l'entrée en vigueur, par phases successives, du texte proposé permettrait aux Communautés et aux entreprises publiques fédérales autonomes d'élaborer leurs budgets 1998 et ultérieurs en connaissance de cause.

Elle renvoie pour le surplus à ses répliques formulées ci-dessus et demande la poursuite de l'examen du texte proposé avant les vacances parlementaires de juillet 1997.

M. Lenssens se rallie à cette dernière demande.

Après discussion, à laquelle *MM Lenssens, Valkeniers, Vermassen, Dighneef, Mme D'Hondt, la ministre des Affaires sociales et le président* ont participé, la commission rejette cette demande par 4 voix contre 4 et 5 abstentions.

*
* *

Lors de la réunion du 17 février 1998, *Mme D'Hondt* indique qu'elle sollicite la poursuite de la discussion pour le motif que que ni les arrêtés royaux pris sur la base des lois-cadre du 26 juillet 1996, ni la loi du 22 février 1998 portant des dispositions sociales ne ren-

lingen, tegemoetkomen aan de bekommernissen op grond waarvan de voorgestelde tekst werd ingediend.

Zij verwijst naar haar inleiding en stipt voor het overige aan dat de NMBS heeft laten weten een eigen bijdragestelsel te willen invoeren, omdat de afstemming op het gewone sociale-zekerheidsstelsel de spoorwegmaatschappij te veel zou kosten.

Een en ander roept principiële vragen op in verband met de noodzaak tot solidariteit (in het bijzonder met de meest behoeftigen en de niet-werkenden) die aan ons sociale-zekerheidsstelsel ten grondslag ligt.

De spreekster preciseert dat het geenszins haar bedoeling is de betrokken openbare instellingen met zinloze financiële moeilijkheden op te zadelen. Dat moet ook blijken uit haar voornemen om een amendement in te dienen, dat ertoe strekt de inwerking-treding van de voorgestelde tekst in fasen te doen verlopen en aldus wat uit te stellen.

De minister verklaart alleszins achter het uitgangspunt van de voorgestelde tekst te staan, temeer daar er bijkomende inkomsten uit kunnen voortvloeien voor de begroting van de sociale zekerheid.

Zij betwist echter dat het onmogelijk is het bedrag van de hoofdelijke bijdragen aan te passen. Krachtens artikel 79, tweede lid en volgende, van de samengeordende wetten van 19 december 1939 betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders, kan het bedrag immers nog worden aangepast tijdens een overgangsperiode.

Zij heeft vooral vragen bij de uitvoerbaarheid van die hervorming, aangezien de omschakeling naar het normale bijdragestelsel duur uitvalt voor de instellingen die nu nog hoofdelijke bijdragen betalen:

NMBS:	977 miljoen frank
RTBF:	64 miljoen frank
ULB:	60 miljoen frank
UCL:	86 miljoen frank
VRT:	52 miljoen frank
VVM (Vlaamse Milieumaatschappij):	5 miljoen frank
VLM:	17 miljoen frank
IMALSO:	2,5 miljoen frank
VAM:	9 miljoen frank
VUB:	26 miljoen frank
KUL:	100 miljoen frank
KUB:	3 miljoen frank

De universiteiten van Antwerpen, Bergen en Namen moeten hun cijfers nog meedelen.

Overigens kan de regering niet aanvaarden dat de NMBS een autonoom stelsel in het leven roept. Mochten de NMBS en de openbare radio-omroepen ter compensatie een bijkomende dotatie krijgen, dan zou de Europese Commissie daarin een onwettige vorm van onrechtstreekse overheidssteun zien.

contrent les préoccupations ayant fondé le dépôt du texte proposé.

Elle renvoie à son exposé introductif et précise pour le surplus que la SNCB, constatant le coût que représenterait pour elle l'alignement sur le système ordinaire de sécurité sociale, a fait savoir qu'elle envisageait d'instaurer son propre système de cotisations.

Ceci soulève des questions de principe en regard de la nécessaire solidarité qui fonde notre système de sécurité sociale, notamment avec les plus démunis et les non actifs.

L'intervenante précise qu'il n'entre nullement dans ses intentions de susciter des difficultés financières inutiles dans le chef des organismes publics considérés. En témoigne son intention de déposer un amendement qui diffère, par phases, l'entrée en vigueur du texte proposé.

La ministre précise qu'elle approuve certes le principe à la base du texte proposé, d'autant plus qu'il est susceptible de produire des ressources complémentaires pour le budget de la sécurité sociale.

Elle conteste cependant l'impossibilité d'adapter le montant des cotisations capitatives. En effet, en vertu de l'article 79 alinéas 2 et suivants des lois coordonnées du 19 décembre 1939 relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, ce montant pourrait encore être adapté dans une phase transitoire.

Elle s'interroge surtout sur la praticabilité de cette réforme, étant donné la dépense considérable que représenterait pour les institutions soumises aux cotisations capitatives, - l'assujettissement au régime ordinaire de cotisations :

SNCB :	977 millions de francs
RTBF :	64 millions de francs
ULB :	60 millions de francs
UCL :	86 millions de francs
VRT :	52 millions de francs
VVM (Vlaamse Milieumaatschappij) :	5 millions de francs
VLM :	17 millions de francs
IMALSO :	2,5 millions de francs
VAM :	9 millions de francs
VUB :	26 millions de francs
KUL :	100 millions de francs
KUB :	3 millions de francs.

Les facultés universitaires d'Anvers, de Mons et de Namur doivent encore communiquer leurs chiffres.

Par ailleurs, le gouvernement ne peut pas accepter la création d'un système autonome par la SNCB. Le versement compensatoire d'une dotation complémentaire à la SNCB et aux sociétés de radio-diffusion publiques serait considéré par la Commission européenne comme une aide publique indirecte illicite.

De kostprijs om de nieuwe NMBS-ambtenaren vanaf 1 januari 1998 aan de RSZ-bijdragen te onderwerpen, zou voor 1998 oplopen tot 17,4 miljoen frank; zo de NMBS een op zelffinanciering gebaseerd stelsel zou instellen, bedragen de kosten voor 1998 11,3 miljoen frank.

De heer Dighneef is van oordeel dat de sociale zekerheid gebruik moet kunnen maken van de inkomsten die haar toekomen, maar onderstreept tegelijk de problemen die bij de uitwerking van dat beginsel zullen rijzen. Hij herinnert aan de inspanningen die zijn geleverd om de begroting van de NMBS in evenwicht te brengen en 2500 banen te redden, waardoor tevens grote overheidsuitgaven werden voorkomen. Hij acht het dan ook niet opportuun de begroting van de NMBS te belasten.

De heer Vermassen preciseert dat hij de voorgestelde tekst mee heeft ondertekend in naam van het gelijkheidsbeginsel. Hij stelt echter vast dat de betrokken instellingen, en met name de NMBS, heftig reageren.

Komen de subsidies die de NMBS van de federale Staat voor haar openbare dienstverlening krijgt, niet tegemoet aan de bezwaren van de Europese instellingen? Tevens moeten de wankelende begroting van de NMBS en de door het personeel geleverde inspanningen tot behoedzaamheid aanzetten.

Aangezien de NMBS een autonoom en goedkoper stelsel naar voor schuift, stelt de spreker voor daarover een hoorzitting te houden met vertegenwoordigers van die instelling.

De heer Jean-Jacques Viseur vindt het stelsel van de hoofdelijke bijdragen abnormaal. Bijgevolg moet het worden ontmanteld. Het is evenwel niet aangegeven daar nu werk van te maken, aangezien zulks voor de betrokken instellingen een onherstelbaar begrotingstekort dreigt mee te brengen.

De spreker stelt een gecombineerde toepassing voor van twee maatregelen die een geleidelijke afschaffing van het stelsel mogelijk kunnen maken:

- de geleidelijke verhoging van de hoofdelijke bijdragen, wat mogelijk wordt door artikel 53 van de wet van 29 april 1996 houdende sociale bepalingen, waarbij artikel 79, derde lid, van de samengevoegde wetten betreffende de kinderbijslag van loonarbeiders werd gewijzigd. Zodoende kan het bedrag van de hoofdelijke bijdragen beetje bij beetje op het niveau komen van dat van de werkgeversbijdragen. Indien de Ministerraad de operatie in goede banen leidt, kunnen de bijdragen worden verhoogd, rekening houdend met de begrotingstoestand van de betrokken instellingen;

- de onderwerping van de nieuwe ambtenaren aan alle RSZ-bijdragen.

De heer Lenssens stipt aan dat zijn fractie ervoor gewonnen is dat de kinderbijslagen worden gefinancierd door de algemene middelen. In de commissie kan dat beginsel op een brede consensus rekenen. Dat de veralgemeende toepassing ervan uitblijft, is dan ook alleen maar te wijten aan budgettaire overwegingen.

La dépense pour l'assujettissement des nouveaux agents de la SNCB aux cotisations ONSS à partir du 1er janvier 1998 s'élèverait à 17,4 millions de francs pour 1998 : au cas où la SNCB instaurerait un système d'auto-financement, cette dépense s'élèverait à 11,3 millions de francs pour 1998.

M. Dighneef estime que la sécurité sociale doit pouvoir bénéficier des ressources qui lui reviennent, mais souligne les problèmes que posent la mise en oeuvre de ce principe. Il souligne les efforts consentis pour assurer l'équilibre financier de la SNCB et pour y sauvegarder 2500 emplois, grâce auxquels d'importantes dépenses publiques ont été évitées. Il estime dès lors inopportun de grever le budget de la SNCB.

M. Vermassen précise qu'il a cosigné le texte proposé au nom de considérations d'égalité, mais constate les vives réactions des institutions concernées et en particulier de la SNCB.

Les subventions de l'Etat fédéral à la SNCB au titre de service public ne rencontreraient-ils pas les objections formulées par les instances européennes ? D'autre part, la fragilité budgétaire de la SNCB et les efforts consentis par son personnel doivent inciter à la prudence.

Etant donné que la SNCB propose un système autonome moins coûteux, l'orateur propose d'entendre des représentants de cet organisme.

M. J.-J. Viseur considère que le système des cotisations capitatives est anormal et qu'il convient de le démanteler. Le faire actuellement n'est toutefois pas indiqué eu égard au déficit budgétaire irrattrapable que cela générerait pour les institutions concernées.

L'orateur propose une application combinée de deux mesures aptes à conduire à une extinction progressive du système :

- une majoration progressive des cotisations capitatives, rendue possible grâce à la modification de l'alinéa 3 de l'article 79 des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés par l'article 53 de la loi du 29 avril 1996 portant des dispositions sociales, en sorte que le montant des cotisations capitatives atteigne progressivement celui des cotisations patronales. Pilotée par le Conseil des ministres, l'opération de majoration des cotisations pourrait être conduite en tenant compte de la situation budgétaire des institutions ;

- l'assujettissement des nouveaux agents à l'ensemble des cotisations ONSS.

M. Lenssens indique que son groupe se prononce en faveur du financement des allocations familiales par les moyens généraux. Ce principe fait l'objet d'un large consensus au sein de la commission et seules des considérations d'ordre budgétaire empêchent son application généralisée.

De spreker is evenwel niet te vinden voor een hoorzitting met de NMBS en acht de tijd rijp voor een beslissing.

Hij stelt een compromis voor, waarbij het voorstel op 1 januari 2000 in werking zou treden en de Koning gemachtigd wordt de toepassing ervan te spreiden over een door Hem te bepalen aantal begrotingsjaren.

Mevrouw Van de Castele is het met het voorstel van de vorige spreker eens.

Zij vindt het onaanvaardbaar dat de bijdragen van de werkgevers en de werknemers aan het algemene sociale-zekerheidsstelsel worden gebruikt voor de financiering van de inkomstenderving als gevolg van het bij de NMBS toegepaste stelsel. Daardoor ontstaat immers een vorm van selectieve solidariteit. De NMBS geniet nog andere verworven rechten, met name in de sector van de gezondheidszorg. In dat verband stelt de spreekster overigens vast dat het overheidsbedrijf erin is geslaagd voor zijn personeelsleden een stelsel in te voeren dat heel wat gunstiger is: kunnen de daartoe aangewende middelen niet beschikbaar worden gesteld voor de invoering van de NMBS in het algemene kinderbijslagstelsel?

De spreekster pleit eveneens voor een geleidelijke uitdoving van de hoofdelijke bijdragen. Zulks zou voor alle instellingen gelijktijdig moeten gebeuren.

De heer Wauters herinnert eraan dat zijn fractie al lang pleit voor federale solidariteit en financiering van de kinderbijslagen door de algemene middelen.

Hij zegt achter het voorstel van mevrouw D'Hondt te staan, maar betreurt dat de middelen die nodig zijn voor de uitvoering ervan, niet in een even duidelijk voorstel werden vervat.

De heer Detienne verdedigt hetzelfde standpunt als de vorige spreker. De inwerkingtreding van het voorstel uitstellen, zoals de heer Lenssens suggereert, vindt hij evenwel blijk geven van slecht beheer. Als maatregelen worden genomen die geld kosten, moet tegelijkertijd de financiering ervan worden toegelicht, zelfs al wordt die gespreid in de tijd.

De heer Van den Eynde vraagt zich af of het wel zin heeft een beginsel aan te nemen waarvan de toepassing geheel aan de uitvoerende macht wordt toevertrouwd. Is het niet beter een aantal richtsnoeren vast te leggen voor de toepassing ervan?

Mevrouw D'Hondt stelt vast dat de commissie, net zoals tijdens de vorige bespreking, eenparig achter het beginsel staat; probleem is evenwel dat de concrete tenuitvoerlegging ervan zware financiële inspanningen vergt van de instellingen, en dat zal altijd zo zijn.

Zij voelt evenmin iets voor een hoorzitting met de NMBS: alle instellingen die onder het stelsel van de hoofdelijke bijdragen vallen, moeten dezelfde inspan-

L'orateur n'est cependant pas favorable à une audition de la SNCB et estime que le moment est venu de prendre une décision.

Il formule une proposition de compromis fondée d'une part sur l'entrée en vigueur de la proposition au 1er janvier 2000, et d'autre part sur la délégation accordée au Roi d'en étaler l'exécution sur le nombre d'années budgétaires qu'il détermine.

Mme Van de Castele se rallie à la proposition de l'orateur précédent.

Le fait que les cotisations des employeurs et des travailleurs au système général de sécurité sociale contribuent au financement du manque à gagner qui résulte du système en vigueur à la SNCB lui paraît inacceptable dans la mesure où une sorte de solidarité sélective est ainsi créée. La SNCB bénéficie encore d'autres droits acquis, notamment dans le secteur des soins de santé, où l'intervenante constate d'ailleurs que l'entreprise publique est parvenue à instaurer un système nettement plus favorable pour ses agents : les moyens à cet effet ne pourraient-ils pas contribuer à aligner la SNCB sur le système généralisé dans le domaine des allocations familiales ?

L'intervenante plaide également en faveur d'une extinction progressive des cotisations capitatives, réalisée simultanément pour toutes les institutions.

M. Wauters rappelle que son groupe plaide depuis longtemps en faveur de la solidarité fédérale et du financement des allocations familiales par les moyens généraux.

Il précise qu'il se rallie à la proposition de Mme D'Hondt, mais regrette que les moyens nécessaires à la réalisation de son objectif ne fassent pas l'objet d'une proposition aussi claire.

M. Detienne défend le même point de vue que l'orateur précédent. Retarder l'entrée en vigueur de la proposition, comme le propose M. Lenssens, lui semble cependant procéder d'un principe de mauvaise gestion. Dès lors que l'on envisage d'adopter des mesures qui engagent des dépenses, il convient d'en proposer dans le même temps les clés de financement, même si celui-ci est étalé dans le temps.

M. Van den Eynde se demande s'il est sensé d'adopter un principe dont l'application est entièrement confiée à l'exécutif. Ne vaut-il pas mieux fixer quelques jalons pour sa mise en oeuvre ?

Mme D'Hondt constate que, comme lors de la discussion précédente, le principe recueille une approbation unanime ; sa mise en oeuvre se heurte cependant à l'effort financier important qu'elle requerrait des institutions et il en sera toujours ainsi.

Elle n'est pas davantage favorable à une audition de la SNCB : toutes les institutions qui relèvent du système des cotisations capitatives sont confrontées

ningen leveren, terwijl de overheidsbedrijven die werkgeversbijdragen betalen, vaak moeilijkheden ondervinden om aan die verplichtingen te voldoen.

De spreekster is er niet tegen gekant dat de tenuitvoerlegging van de voorgestelde tekst in de tijd wordt gespreid. Zij kan evenwel niet aanvaarden dat de Koning de datum van inwerkingtreding zou vaststellen. Het ware beter dat de termijn waarbinnen het stelsel van de hoofdelijke bijdragen moet verdwijnen, wordt bepaald bij een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit dat wordt goedgekeurd vóór de inwerkingtreding van de wet, waarbij rekening wordt gehouden met de specifieke situatie van de betrokken instellingen. Onder welke voorwaarden de aan de instellingen opgelegde inspanningen zullen worden gespreid, kan worden overgelaten aan de beoordeling van de Koning, in overleg met diezelfde instellingen.

De heer Goutry pleit ervoor het stelsel van de gewone bijdragen al vanaf 1 januari 1999 op de nieuwe ambtenaren toe te passen.

De minister merkt op dat de gewone bijdragen, door de omvang van het deeltijdwerk, aan een neerwaartse trend onderhevig zijn; bijgevolg dreigt ook de afstemming van de hoofdelijke bijdragen op de gewone bijdragen hiervan thans hinder te ondervinden.

Het door mevrouw Van de Casteele aangehaalde voordeel bij de NMBS inzake gezondheidszorg, vloeit voort uit een akkoord in het kader van het «Horizon 2005»-plan. Dat plan was noodzakelijk voor het behoud van de sociale vrede bij de NMBS, die overigens symbool staat voor de sociale relaties in dit land.

De minister vindt de opheffing van de hoofdelijke bijdragen voor de nieuwe ambtenaren vanaf 1 januari 1999 realistisch en stipt aan dat die maatregel de NMBS in 1998 17 miljoen frank zou kosten; zo de maatregel vanaf 1 januari 1999 wordt ingevoerd, zou dat bedrag oplopen tot 40 miljoen frank.

Wat de geleidelijke opheffing van het stelsel van de hoofdelijke bijdragen betreft, stelt zij tot slot voor de commissie de resultaten te bezorgen van de simulaties die de instellingen zullen worden verzocht uit te voeren. Aldus kan voor de uitdoving van de hoofdelijke bijdragen een redelijke termijn worden vastgelegd.

*
* *

Tijdens de vergadering van 22 april 1998 wijst *mevrouw D'Hondt* erop dat de meerderheid rekening heeft gehouden met de opmerkingen van sommige overheidsorganen, onder meer van de autonome overheidsbedrijven, over de financiële weerslag die de geleidelijke uitdoving van de hoofdelijke bijdragen mettertijd voor hen zal hebben. Getuige daarvan de indiening van het amendement dat preciseert dat de voorgestelde tekst in werking treedt op 1 januari 1999 en dat de gewone RIZIV-bijdragen die

au même effort et celles qui contribuent par des cotisations patronales, elles aussi, ont bien souvent des difficultés à faire face à cette obligation.

L'intervenante n'est pas opposée à l'étalement dans le temps de la mise en oeuvre du texte proposé. Si elle ne peut pas accepter que l'entrée en vigueur de celui-ci soit fixée par le Roi, le terme auquel le système des cotisations capitatives aura été supprimé peut être déterminé par un arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, tenant compte des spécificités des institutions concernées, et adopté avant l'entrée en vigueur de la loi. Le soin de déterminer les modalités de l'échelonnement de l'effort imposé aux institutions peut être laissé à l'appréciation du Roi, en concertation avec celles-ci.

M. Goutry plaide pour l'assujettissement des nouveaux agents aux cotisations normales à partir du 1er janvier 1999.

La ministre fait observer que les cotisations normales sont influencées à la baisse par l'importance du travail à temps partiel ; actuellement donc l'alignement des cotisations capitatives sur les cotisations normales risque de subir la même influence.

En ce qui concerne l'avantage cité par Mme Van de Casteele au sujet des soins de santé à la SNCB, il a fait l'objet d'un accord dans le cadre du plan «Horizon 2005», lequel était nécessaire pour garantir la paix sociale à la SNCB, emblématique des relations sociales dans le pays.

La ministre considère que la suppression des cotisations capitatives pour les nouveaux agents à partir du 1er janvier 1999 est réaliste et indique que cette mesure représenterait en 1998 une dépense de 17 millions de francs pour la SNCB ; au cas où la mesure entrerait en vigueur à partir du 1er janvier 1999, ce coût s'élèverait à 40 millions de francs.

Enfin, pour ce qui concerne le démantèlement progressif du système de cotisations capitatives, elle propose de soumettre à la commission le résultat des simulations auxquelles les institutions seraient invitées à se livrer, afin de lui permettre de fixer une échéance raisonnable en vue de l'extinction des cotisations capitatives.

*
* *

Lors de la réunion du 22 avril 1998, *Mme D'Hondt* signale que la majorité a tenu compte des observations formulées par certains organismes publics et notamment les entreprises publiques autonomes en ce qui concerne l'impact financier dans leur chef de l'extinction dans le temps des cotisations capitatives. En témoigne le dépôt de l'amendement précisant que le texte proposé entre en vigueur au 1er janvier 1999 et que les cotisations ordinaires à verser à l'ONSS par les employeurs intéressés ne sont dues qu'au fur

belangstellende werkgevers moeten storten, maar verschuldigd zijn naarmate na de inwerkingtreding van de voorgestelde tekst nieuw personeel worden aangeworven.

De spreekster preciseert bovendien dat de financiële weerslag van de voorgestelde tekst moet worden gerelativeerd, aangezien een groot aantal nieuwe personeelsleden van voormelde overheidsorganen contractuelen i.p.v. statutair personeel zijn op wie het gewone stelsel van de kinderbijslagen reeds van toepassing is.

De minister signaleert dat de NMBS heeft laten weten met het ter bespreking liggende voorstel zoals het werd geamendeerd te kunnen instemmen, aangezien die amendementen het mogelijk maakten de financiële weerslag van de schrapping van de regeling van de hoofdelijke bijdragen voor de spoorwegaansluiting sterk in te perken (*in casu* zou men op jaarbasis immers van 977 miljoen frank naar een tiental miljoen frank dalen).

De minister wijst er voorts op dat de gemeenschappen geen enkele opmerking op de aldus geamendeerde tekst hebben geformuleerd.

De heer Delizée verheugt zich over het feit dat de discussie in commissie het mogelijk heeft gemaakt een principieel probleem op te lossen dat al zo'n vijftien jaar onderhuids aanwezig is, zonder dat zulks op sociaal, economisch en financieel vlak heeft geleid tot een toestand die, met name voor de NMBS, bijzonder zorgwekkend had kunnen zijn.

Voor alle betrokken partijen valt het resultaat positief uit.

III. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING EN STEMMINGEN

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder enige opmerking eenparig aangenomen.

Art. 2

Amendement nr. 4 (Stuk nr. 568/3) van *de heer Delizée c.s.* strekt ertoe dit artikel te vervangen door een bepaling die preciseert dat in artikel 15, tweede lid, van de gecoördineerde wetten betreffende de kinderbijslag voor werknemers de woorden «bij uitzondering van diegenen die krachtens de bepalingen van artikelen 86 tot 88, geen aanleiding geven tot het betalen ener bijdrage» worden vervangen door de woorden «bij uitzondering van de dienstboden of het huispersoneel met permanente kost en inwoning bij de werkgever en van de werkvrouwen.»

Amendement nr. 4 van *de heer Delizée c.s.* wordt eenparig aangenomen.

et à mesure de l'engagement de nouveau personnel après l'entrée en vigueur de la proposition de l'examen.

L'intervenante précise en outre qu'il convient de relativiser l'incidence financière du texte proposé étant donné qu'une grande partie des nouveaux agents des organismes publics précités sont des contractuels subventionnés auquel est déjà applicable le régime ordinaire des allocations familiales.

La ministre signale que la SNCB a fait savoir qu'elle pouvait acquiescer à la proposition de l'examen tel qu'amendé étant donné que ces amendements permettaient de réduire fortement l'impact financier dans son chef de la suppression du régime des cotisations capitatives (l'on passerait en effet de 977 millions de francs par an à une dizaine de millions de francs en l'occurrence).

Elle indique par ailleurs que les Communautés n'ont fait part d'aucune remarque à l'égard du texte proposé tel qu'amendé.

M. Delizée se réjouit que la discussion en commission ait permis de résoudre un problème de principe latent depuis une quinzaine d'années, sans susciter une situation sociale, économique et financière qui aurait pu être très préoccupante, notamment au niveau de la SNCB.

Le résultat est favorable pour toutes les parties concernées.

III. DISCUSSION DES ARTICLES ET VOTES

Article 1er

Cet article est adopté sans observations à l'unanimité.

Art. 2

L'amendement (n°4, Doc n°568/3) de *M. Delizée et consorts* vise à remplacer cet article par une disposition précisant qu'à l'article 15, alinéa 2, des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés, les mots «à l'exception de celles qui ne donnent lieu au versement d'aucune cotisation aux termes des articles 86 à 88» sont remplacés par les mots «à l'exception des domestiques ou gens de maisons logés et nourris d'une manière permanente chez l'employeur et des femmes de journées».

L'amendement n° 4 de *M. Delizée et consorts* est adopté à l'unanimité.

Art. 3 tot 19

Deze artikelen worden zonder enige opmerking eenparig aangenomen.

Art. 20

De amendementen (nrs. 1, 2 en 3, Stuk nr. 568/2) *van mevrouw D'Hondt c.s.* strekken ertoe in de voorgestelde tekst wetgevingstechnische verbeteringen aan te brengen, waarbij rekening wordt gehouden met de wijzigingen die ondertussen door de wet van 29 april 1996 houdende sociale bepalingen, in de gecoördineerde wetten op de kinderbijlagen werden aangebracht.

Die amendementen strekken er respectievelijk toe het 1° van de voorgestelde bepaling weg te laten, in het 4° het woord «voorlaatste (lid)» te vervangen door het woord «voorlaatste (lid)» (na een door de commissie aangebrachte technische verbetering, worden de laatstgenoemde termen vervangen door de woorden «het zesde (lid)» en in het 5°, het woord «laatste» te vervangen door het woord «voorlaatste»).

De aldus gecorrigeerde amendementen nr. 1, 2 en 3 van mevrouw D'Hondt c.s. worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Artikel 20 wordt eenparig aangenomen.

Art. 21 tot 28

Deze artikelen worden zonder enige bespreking eenparig aangenomen.

Art. 29 en 30

De amendementen nrs. 5 en 6 van de heer *Delizée c.s.* (Stuk nr. 568/3) die ertoe strekken deze artikelen weg te laten, worden achtereenvolgens eenparig aangenomen.

Art. 31

Amendement nr. 7 (Stuk nr. 568/3) van de heer *Delizée c.s.* strekt ertoe dit artikel te vervangen door een bepaling die enerzijds preciseert dat de voorgestelde tekst in werking treedt op 1 januari 1999, en anderzijds dat de opheffen of gewijzigde bepalingen voor de betrokken werkgevers van toepassing blijven ten opzichte van werknemers die nog vóór de inwerkingtreding van de voorgestelde tekst in dienst getreden zijn.

Amendement nr. 7 van de heer *Delizée c.s.* wordt aangenomen met 11 stemmen en een onthouding.

Art. 3 à 19

Ces articles sont adoptés sans observations à l'unanimité.

Art. 20

Les amendements (n°1, 2 et 3, Doc n°568/2) *de Mme D'Hondt et consorts* visent à apporter des corrections légistiques au texte proposé, compte tenu des modifications apportées dans l'intervalle aux lois coordonnées relatives aux allocations familiales par la loi du 29 avril 1996 portant des dispositions sociales.

Ces amendements visent respectivement à supprimer le 1° de la disposition proposée, à remplacer, au 4°, les mots «à l'avant-dernier (alinéa)» par les mots «à l'antépénultième (alinéa)» (suite à une correction technique apportée par la commission, ces derniers termes cités sont remplacés par les mots «au sixième (alinéa)» et à remplacer, au 5°, les mots «au dernier» par les mots «à l'avant-dernier».

Les amendements n°1, 2 et 3 de Mme D'hondt et consorts, ainsi corrigés, sont successivement adoptés à l'unanimité.

L'article 20 est adopté à l'unanimité.

Art. 21 à 28

Ces articles sont adoptés, sans discussion, à l'unanimité.

Art. 29 et 30

Les amendements n° 5 et 6 de *M. Delizée et consorts*, (Doc n°568/3) visant à supprimer ces articles, sont successivement adoptés à l'unanimité.

Art. 31

L'amendement (n°7, Doc n°568/3) de *M. Delizée et consorts* tend à remplacer cet article par une disposition précisant d'une part que le texte proposé entre en vigueur le 1er janvier 1999 et d'autre part, que les dispositions abrogées ou modifiées demeurent d'application aux employeurs concernés, vis-à-vis des travailleurs entrés en service avant l'entrée en vigueur du texte proposé.

L'amendement n°7 de M. Delizée et consorts est adopté par 11 voix et une abstention.

Artikel 21 wordt met dezelfde stemming aangenomen.

De integrale, aldus geamendeerde tekst, zoals hij in Stuk nr. 568/5 voorkomt, wordt eenparig goedgekeurd.

De rapporteur,

L. GOUTRY

De voorzitter,

P. CHEVALIER

L'article 21 est adopté par un vote identique.

L'ensemble du texte proposé, ainsi amendé et tel qu'il figure au Doc n°568/5, est adopté à l'unanimité.

Le rapporteur,

L. GOUTRY

Le président,

P. CHEVALIER